

VOORBEREIDENDE COMMISSIEVRAAG

VAN

- Afkomstig van: Rens Raemakers
- Politieke groepering: D66 Leudal
- Datum binnenkomst: 2 september 2026
- Datum commissie: 7 september 2026

AAN

- Portefeuillehouder: Ilona Mathijssen
 - Afdeling + team: Samenleving + beleid
-

Inleiding

Bijgaande feitelijke vragen dien ik graag in voor de commissievergadering Sociaal van maandag aanstaande omtrent het voorstel over het beleidsplan Toezicht Wmo/jeugd

Vragen + antwoord

1. Hoeveel fte is momenteel beschikbaar voor het kwaliteits- en rechtmatigheidstoezicht voor de veertien deelnemende gemeenten, uitgesplitst naar kwaliteitsstoezicht Wmo en rechtmatigheidstoezicht Wmo/Jeugdwet? En hoeveel daarvan is beschikbaar voor Midden-Limburg? Het beleidsplan vermeldt immers dat sprake is van beperkte toezichtcapaciteit en dat daarom prioritering noodzakelijk is.

ANTW.

Er is 4fte beschikbaar in totaal voor de regio Noord -en Midden Limburg (NML). Alle toezichthouders zijn voor zowel kwaliteit Wmo als rechtmatigheid Wmo en Jeugd aangewezen. In de praktijk zullen twee toezichthouders kwaliteit en twee rechtmatigheid onderzoek uitvoeren en werken zij dus voor de gehele regio NML, maar onderlinge vervanging en ondersteuning is dus mogelijk dankzij de brede aanwijzing. De huidige toezichtcapaciteit is gebaseerd op historische uitgangspunten en is ongewijzigd overgenomen, dit zijn in totaal 4 fte. De verdeling van deze capaciteit vindt plaats conform de verdeelsleutel van de Gemeenschappelijke Regeling, gebaseerd op het aantal inwoners per gemeente. Naarmate het toezicht verder wordt doorontwikkeld en meer inzicht ontstaat in de aard en omvang van de werkzaamheden, zal moeten blijken of de beschikbare capaciteit aansluit bij de feitelijke behoefte binnen de regio.

2. Wat is exact het meldpunt zorgfraude waar inwoners van Leudal vanaf 2026 signalen kunnen melden: welke organisatie beheert dit meldpunt en via welke website, telefoonnummer of ander kanaal kan een inwoner een melding doen? In de stukken worden zowel een regionaal meldpunt zorgfraude als het InformatieKnooppunt Zorgfraude (IKZ) genoemd. Zijn dit nu wel of niet verschillende punten?

ANTW.

Signalen en meldingen van inwoners worden doorgegeven via onze regionale website ML en via de website van de MGR:

[Meldpunt zorgsignalen en fraude « Sociaaldomein MLO](#)

[Meldpunt Wmo | Sociaal Domein Limburg-Noord](#)

[Meldpunt Jeugdzorg | Sociaal Domein Limburg-Noord](#)

De ontvangen signalen worden beoordeeld door de toezichthouders, die waar nodig en passend vervolgcacties ondernemen. De wijze waarop deze signalen worden behandeld en opgepakt, is nader uitgewerkt in het uitvoerend kader.

In het kader van de samenvoeging van Noord- en Midden-Limburg wordt onderzocht hoe de

huidige gemeentelijke meldpunten en de websites van ML en de MGR op een eenduidige wijze kunnen worden geïntegreerd.

Daarnaast kunnen meldingen worden ingediend bij verschillende punten, het Informatie Knooppunt Zorgfraude (IKZ) en de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ). Deze meldpunten zijn dus niet bestemd voor inwoners maar voor overheidsinstanties en zorgorganisaties.

Het IKZ is geen 'meldpunt' in de zin zoals ons meldpunt zorgsignalen en fraude dat is.

Het IKZ is, zoals de naam zegt, een informatieknooppunt. Dit is niet bedoeld voor inwoners, maar hier zijn onze toezichthouders lid van. Dit informatieknooppunt zorgt ervoor dat informatie landelijk gedeeld wordt, wat de toezichthouders helpt hun toezicht goed uit te kunnen voeren.

3. In de reactie op de adviesraden staat dat "verdiepend kwaliteitstoezicht" door toezichthouders kan worden ingevuld. Wat wordt hiermee precies bedoeld, op welke voorzieningen en wettelijke grondslag heeft dit betrekking en gaat het hierbij om Wmo-toezicht of ook om jeugdhulp?

ANTW.

In deze brief en betreffende alinea heeft het betrekking op de IGJ dus om toezicht Jeugdwet en niet om de Wmo.

Dit gaat over het eventueel extra inzetten van lokale kwaliteitseisen. IGJ is landelijk en houdt daarmee ook toezicht op de landelijke eisen.

4. In het uitvoerend kader en het toetsingskader staat dat calamiteiten en geweldsincidenten binnen drie werkdagen moeten worden gemeld. Is "binnen drie werkdagen" bedoeld als nadere invulling van de wettelijke meldplicht of als uiterste termijn? Welke norm geldt wanneer een calamiteit onmiddellijke melding noodzakelijk maakt?

ANTW.

Toezicht op calamiteiten en geweldsincidenten is een reactieve vorm van toezicht. De urgentie hiervan is hoog.

Wanneer er sprake is van een calamiteit of geweldsincident, voert de aanbieder in principe zelf het onderzoek uit. Een calamiteit en/of geweldsincident dient door de aanbieder binnen drie werkdagen gemeld te worden. Die 3 dagen is geen wettelijke verplichting, in de wet staat 'onverwijld', dus zo snel mogelijk. Onverwijld is leidend en daarnaast hebben wij als regio max 3 werkdagen als ultimatum gesteld.

5. Welke criteria gebruikt de toezichthouder om te bepalen of een aanbieder zelf onderzoek uitvoert naar een calamiteit, of dat de toezichthouder het onderzoek zelf uitvoert? Worden deze criteria vastgelegd in een werkproces of toetsingskader?

ANTW.

In principe voert de aanbieder het zelfonderzoek uit. Indien zelfonderzoek door de aanbieder niet mogelijk of wenselijk is, kan de toezichthouder het onderzoek uitvoeren. Dit is afhankelijk van de:

- a. Complexiteit van de casus.
- b. Eventuele (maatschappelijke) onrust.
- c. Ingeschatte kundigheid van de aanbieder om het zelfonderzoek te verrichten.
- d. Ingeschatte bereidwilligheid van de aanbieder om het zelfonderzoek naar behoren te verrichten.

Ook kan een toezichthouder, na beoordeling van een door een aanbieder aangeleverd onderzoek, beoordelen om het onderzoek alsnog uit te voeren. Bijvoorbeeld omdat het zelfonderzoek door de aanbieder niet voldoet of als de aanbieder geen zelfonderzoek heeft verricht, ondanks een verzoek hiertoe door de toezichthouder.

6. Het uitvoerend kader vermeldt dat Midden-Limburg op dit moment nog geen algemeen controleplan heeft zoals Noord-Limburg dat sinds 2023 kent. Wanneer wordt het bovenregionale/geactualiseerde controleplan vastgesteld en gepubliceerd, en door welk bestuursorgaan?

ANTW.

Hier is nog geen looptijd voor vastgesteld.

7. Wanneer wordt het eerste jaarlijkse werkplan van de toezichthouders onder dit nieuwe beleidskader vastgesteld? Aan welke partijen wordt dit werkplan verstrekt en wordt het geheel of gedeeltelijk openbaar gemaakt? Het uitvoerend kader vermeldt dat openbaarmaking "op termijn" zal plaatsvinden.

ANTW.

Het beleidsplan en uitvoerende kader worden momenteel voorgelegd aan alle raden van de 14 NML gemeenten. Na vaststelling door alle 14 NML zullen deze plannen gepubliceerd worden op de website van de MGR SDLN. Daarna zal er gestart worden met het opstellen van een werkplan en

wordt tzt besproken, met alle betrokken beleidsambtenaren, toezichthouders en juristen, en bekeken of het werkplan openbaar gesteld wordt. Dit werkplan wordt sowieso met alle betrokken beleidsambtenaren en portefeuillehouders gedeeld.

8. Aan welke bestuursorganen en andere partijen wordt de jaarlijkse verantwoording van de toezichthouders verstrekt? Ontvangt de gemeenteraad van Leudal deze jaarverantwoording rechtstreeks of via het college?

ANTW.

In uitvoerend kader geven we hierbij aan dat de portefeuillehouder, beleidsadviseur en aandachtsfunctionaris deze ontvangt.

9. Welke bestaande procedure geldt wanneer een cliëntenstop, betaalstop, beëindiging of ontbinding van een overeenkomst ertoe leidt dat inwoners naar een andere aanbieder moeten worden overgedragen? Welke partij is verantwoordelijk voor het organiseren en bewaken van die continuïteit?

ANTW.

De MGR en de 14 NML zijn hiervoor verantwoordelijk en bewaken deze continuïteit.

10. In de begrippenlijst wordt een last onder bestuursdwang omschreven als: "De kosten van een bepaalde handeling/overtreding worden doorberekend aan de overtreder." Deze omschrijving lijkt vooral het eventuele kostenverhaal na toepassing van bestuursdwang te beschrijven en niet de last onder bestuursdwang zelf als herstelsanctie. Is deze definitie naar Nederlands Recht zo juist bedoeld en, zo nee, wordt deze vóór definitieve vaststelling van het uitvoerend kader gecorrigeerd?

ANTW.

Een last onder bestuursdwang is erop gericht dat een situatie welke in strijd is met een verplichting die bij of krachtens een wettelijk voorschrift is gesteld, daarmee in overeenstemming wordt gebracht, zodat de overtreding ongedaan wordt gemaakt ex art. 5:21 Awb. Zo nodig kan het bestuur tot feitelijke effectuering van de bestuursdwang overgaan. De kosten van bestuursdwang kunnen dan worden verhaald op de overtreder ex art. 5:25 Awb. De definitie heeft betrekking op een onderdeel van een last onder bestuursdwang (art. 5:25 Awb) en is niet compleet. Dit onderdeel zal meegenomen worden in de evaluatie van het uitvoerend plan en waar nodig bijgesteld worden door het college. Dit ivm de inmiddels vastgestelde plannen bij een aantal gemeenten binnen de regio.

11. In het schema partners en verantwoordelijkheden wordt bij het college gesproken over "de verantwoordelijkheid voor het eerstelijnstoezicht op de uitvoering van de Wmo 2015 en de Jeugdwet", terwijl bij de IGJ staat dat deze het eerstelijnstoezicht op de uitvoering van de Jeugdwet houdt. Kan worden aangegeven hoe beide formuleringen zich tot elkaar verhouden en of het schema op dit punt nog wordt verduidelijkt?

ANTW.

De genoemde verantwoordelijkheden hebben betrekking op verschillende vormen van toezicht. De IGJ ziet toe op de kwaliteit van de jeugdhulp en de naleving van de wettelijke kwaliteitseisen. Het college is verantwoordelijk voor een goede uitvoering van de Jeugdwet door de gemeente, waaronder het contracteren van aanbieders en het borgen van de kwaliteit van de ingekochte jeugdhulp. Er is daarom geen sprake van overlap, maar van verschillende wettelijke verantwoordelijkheden.

Ter aanvulling is in hoofdstuk 7 van het beleidsplan en hoofdstuk 3 van het uitvoerend kader nadere uitleg opgenomen over de scheiding van verantwoordelijkheden. Hiermee wordt meer duidelijkheid en inzicht geboden in de verschillende rollen en taken.

12. In het beleidsplan staat dat bij controles de beginselen van proportionaliteit en subsidiariteit "op grond van artikel 3:3 en 3:4 van de Algemene wet bestuursrecht" in acht moeten worden genomen. Artikel 3:3 Awb ziet echter op het verbod om een bevoegdheid voor een ander doel te gebruiken dan waarvoor deze is verleend en lijkt daarmee niet de genoemde grondslag voor proportionaliteit of subsidiariteit te zijn. Is hier sprake van een onjuiste wetsverwijzing? Zo ja, welke artikelen zijn hier bedoeld en wordt deze verwijzing vóór vaststelling gecorrigeerd indien dit nodig is?

ANTW.

Klopt, artikel 5:13 Awb is van toepassing en bepaalt dat een toezichthouder van zijn bevoegdheden slechts gebruikmaakt voor zover dat redelijkerwijs voor de vervulling van zijn taak nodig is. Dit artikel legt het voor toezichtshandelingen geldende evenredigheidsbeginsel vast. Uit het beginsel vloeit voort dat de toezichthouder zijn bevoegdheid op de voor de burger minst belastende wijze moet uitoefenen. Verder beoogt het artikel de beginselen van evenredigheid en subsidiariteit te laten gelden voor toezichtshandelingen.

Commentaar [LL1]: Zie advies/antwoord vd jurist leudal.

Art. 5:13 Awb geeft een specifieke invulling aan het evenredigheidsbeginsel van art. 3:4 lid 2. De wetgever heeft buiten twijfel willen stellen dat het evenredigheidsbeginsel ook voor toezichtshandelingen geldt, aangezien art. 3:4 lid 2 ingevolge art. 3:1 lid 2 alleen van toepassing is op niet-besluiten voor zover de aard van de handelingen zich daartegen niet verzet. Ook omdat toezichtshandelingen rechtstreeks ingrijpen in de persoonlijke levenssfeer van de burger, werd een zekere aanscherping van de algemene norm van art. 3:4 lid 2 noodzakelijk geacht (MvT bij derde tranche Awb, Kamerstukken II 23700, 3, p. 142).

13. Het uitvoerend kader bevat verschillende doelen die uiterlijk aan het einde van 2028 moeten zijn bereikt. Is er een planning beschikbaar waarin per doel staat wanneer dit wordt uitgevoerd en wie daarvoor verantwoordelijk is? Zo ja, kan die planning met de commissie / raad worden gedeeld?

ANTW.

Momenteel is nog geen uitgewerkte planning beschikbaar. De verdere uitwerking van de doelen, inclusief planning en verantwoordelijkheden, zal naar verwachting plaatsvinden in een nog op te stellen plan. Daarbij dient te worden opgemerkt dat het uitvoerend kader een bevoegdheid van het college betreft en niet van de gemeenteraad. Indien wordt besloten het uitvoerend kader met de raad te delen, gebeurt dit uitsluitend ter informatie. Vaststelling of inhoudelijke besluitvorming over het uitvoerend kader ligt bij het college. Daarmee is het primair aan het college om keuzes te maken ten aanzien van de verdere uitwerking, planning en uitvoering van de daarin opgenomen doelen.